

✦ خبر اول

درخواست انجمن سینماداران از رئیس جمهوری

بازگشایی سینماها

انجمن سینماداران طی نامه‌ای به حسن روحانی، رئیس جمهوری خواستار بازگشایی سینماها با رعایت پروتکل‌های بهداشتی شدند. اعضای این انجمن در نامه‌ای به حسن روحانی با تشریح مشکلات و خسارات وارده به صنف خود در پی شیوع کرونا و تعطیلی چندماهه سینماها، متقاضی بازگشایی سینماها طبق پروتکل‌های بهداشتی و حمایت از فعالان این عرصه شدند.

در بخش‌هایی از این نامه با اشاره به تعطیلی بسیاری از فعالیت‌ها و کسب و کارها و همچنین متوقف شدن و آسیب دیدن فعالیت‌های فرهنگی و هنری بر اثر شیوع کرونا آمده که «بیشترین آسیب و ضربه به حوزه فرهنگ و هنر وارد شد، چرا که از ابتدا نیز این حوزه مظلوم و مهجور واقع شده و آن چنان که شایسته این بخش است توجهی بدان نشده بود و اما سینما و سینماداری که مقام معظم رهبری در مناسبت‌های مختلف نیز بر اهمیت آن به عنوان هنری انسان‌ساز و ابزاری راهبردی تأکید داشته‌اند، آن چنان که ایشان کلید پیشرفت کشور را سینما اعلام کرده‌اند، در وضعیت نابسامان‌تری قرار گرفته است». در بخش دیگری از این نامه ضمن این گلابه که «از ۳ ماه گذشته تاکنون هیچ صحبتی در مورد وضعیت مبهم و اسفناک سینماداری از سوی متولیان امر به میان نیامده و هیچ مساعدتی به ایشان نشده است» آمده: «دستور تعطیلی سینماها به علت تجمع مردم و احتمال شیوع ویروس کرونا، زودتر از سایر مراکز فرهنگی، اقتصادی، دینی و اجتماعی صادر شد. در حالی که داده‌های علمی و تحلیلی ستاد ملی کرونا از سهم تنها ۰.۰۹٪ سینماها در انتقال بالقوه کرونا خبر داده بود. اما برخلاف سایر صنوف، سینماها همچنان تعطیل ماند و تا امروز نه تنها عزمی برای بازگشایی آن وجود نداشته، بلکه به نظر می‌رسد دست‌های پنهانی برای به تعویق انداختن آن نیز در کار باشند».

اعضای انجمن سینماداران با اشاره به اینکه «تاکنون بیش از ۴۰ درصد درآمد سالانه صنعت سینمای کشور از دست رفته و بیش از ۵ هزار شاغل به طور مستقیم و غیرمستقیم در سینماهای کشور در بلاکلیفی به سر می‌برند» خواستار توجه رئیس جمهوری به معضلات این بخش از فرهنگ شده‌اند. «از دلسوزان این عرصه خواهیمندیم بگویند تا چرخ این هنر بچرخد. در غیر این صورت تبعات اقتصادی این تعطیلی به زودی دامن کل فرهنگ را خواهد گرفت». در پایان نیز درخواست شده است «دستور فرماید اقدامات شایسته جهت بازگشایی سینماهای کشور و حمایت و جبران خسارات هنگفت وارد شده صورت پذیرد تا غبار نشسته بر چهره این هنر هفتم در نزد مردمان این مرز و بوم زوده شود». □

✍ روی خط سینما

● فیلم «کشتارگاه» از هفتم خرداد ماه به صورت آنلاین اکران می‌شود. عباس امینی با اعلام این خبر گفت که در پایان هفته اول خرداد ماه فیلم «کشتارگاه» در سامانه وی‌اودی فیلمو برای مخاطبان سینما اکران آنلاین خواهد شد. کارگردان «کشتارگاه» دیدن این فیلم را در این روزهای ایران خیلی مهم دانست و آن را «فیلمی که حرف مردم را می‌زند و از زاویه نگاه آنها مشکلات جامعه را دیده است» نامید. در این فیلم مانی حقیقی، امیرحسین فتحی، حسن پورشیرازی و باران کوثری بازی کرده‌اند. □

⊖ منهای سینما

● جیمی فالون، تام هنکس، کاردی بی، لبران جیمز، گرتا توئبرگ، لیل ناس، دالی پارتون، سلین دیون، یونیسف، «بازی تاج و تخت» اچ بی، اولالا یوسف‌زای، رونان فارو و ترور نوآ از جمله برندگان جوایز ۲۰۲۰ وی بی بودند که توسط آکادمی بین‌المللی هنرها و علوم دیجیتال معرفی شدند. جوایز وی بی یا جوایز رسانه‌ها امسال به خاطر پاندمی کرونا مراسم فیزیکی خود را کنسل کرده بود و تنها به صورت مجازی برگزار شد. □

● بازیگران جوان سریال «ع. ش. ق.» به کارگردانی قاسم جعفری در نامه‌ای سرگشاده خطاب به عبدالعلی علی عسکری، رئیس صداوسیما نسبت به بلاکلیفی یک‌ساله این پروژه اعتراض کردند. سریال «عین، شین، قاف» که پیشترها «مجردها» نام داشت، در سال ۹۷ به کارگردانی قاسم جعفری سازنده سریال‌هایی مثل «مسافر از هند»، «خط قرمز» و «کمکم کن» و تهیه‌کنندگی علی حجازی مهر کلید خورد و تصویربرداری آن نیز تیرماه سال گذشته به پایان رسید و حدود ۲۵ قسمت به تلویزیون تحویل داده شد. با این حال، هنوز تکلیف این سریال مشخص نیست و بازیگران آن از وضع بلاکلیفی که برای سریال پیش آمده است، گلایه دارند- که این سریال با وجود مجوز ساخت روی آنتن نمی‌رود و این امر آینده کاری بازیگران را زیر سایه قرار داده است. □

● پنج کودک ایرانی موفق به دریافت دیپلم افتخار از مسابقه بین‌المللی نقاشی رومانی شدند. به گزارش امور بین‌الملل کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، در این دوره از مسابقه بین‌المللی نقاشی رومانی که با موضوع «شهر و محل زندگی شما و گل‌ها» بین ۲۸۰۰ اثر از ۳۰ کشور جهان برگزار شد، نقاشی‌های ایلپا چراغی و ستاره شاه‌ویسی ۸ ساله، علی اکبر اسدی ۱۱ ساله، معصومه رهسپار ۱۶ ساله و مهدی جعفری ۱۵ ساله دیپلم افتخار این رویداد هنری را به دست آوردند و یک دیپلم افتخار هم به امور بین‌الملل کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان به خاطر مشارکت فعال اهدا شد. □

● فراخوان نوزدهمین دوره جایزه ادبی «صادق هدایت» منتشر شد. این مسابقه که توسط دفتر هدایت برگزار می‌شود، شرایط شرکت در نوزدهمین دوره‌اش را اعلام کرد. طبق این فراخوان، نویسندگان داستان کوتاه تا سیام مهرماه ۱۳۹۹ فرصت دارند نسخه‌ای از یکی از داستان‌های کوتاه‌شان را به دبیرخانه جایزه صادق هدایت ارسال کنند. همچنان اعلام شده که داستان‌های برتر و اسامی برندگان و اهدای جوایز در بهمن‌ماه اعلام خواهد شد. □

● انتشارات کتاب‌تداعی اعلام کرده‌که حق‌رایت ترجمه فارسی‌رمان «یک سوم زمان» برگزیده جایزه «گنکور» ۲۰۲۰ نوشته مایلیس پسیری را خریداری کرده‌و این کتاب توسط ساناز فلاح‌فرد در دست ترجمه قرار گرفته است. در معرفی این کتاب عنوان شده که این رمان داستان روزهای پایانی زندگی ساموئل بکت، نمایشنامه‌نویس و نویسنده شهیر معاصر را در خانه سالمندان روایت می‌کند. «یک سوم زمان» به تازگی به عنوان اثر برگزیده جایزه ادبی «گنکور» رمان اولی ۲۰۲۰ انتخاب شده است. □

● خبرگزاری فرانسه خبر داده که موزه هنر متروپولیتن نیویورک که به دلیل جلوگیری از شیوع ویروس کرونا از سیزدهم مارس تعطیل شده است، به عنوان نخستین موزه بزرگ و مهم نیویورک تاریخی مشخص برای برای بازگشایی اعلام کرده است. طبق این گزارش، مسئولان موزه هنر متروپولیتن نیویورک روز سه‌شنبه اعلام کردند در بهترین حالت ممکن اواسط ماه «اوت» و با کاهش ساعات بازدید، میزبان بازدیدکنندگان خواهند بود. □

سایه کرونا بر سر شب بزرگ سینما

«شهروند» در شرایطی که در یکی دوماه اخیر سینمای دنیا زیر سایه کرونا انواع و اقسام فشارها و تعطیلی‌ها را تجربه کرده؛ به نظر می‌رسد سایه این همه‌گیری سنگین‌تر از حد تصور است و حتی مهم‌ترین مراسم سینمای جهان نیز نخواهد توانست خود را ایمن از نفوذ کرونا نگه دارد. دیروز رسانه‌های هنری با انتشار خبر احتمال تعطیل مراسم اسکار ۲۰۲۱ یک‌بار دیگر روی موضوع تبعات هنری کرونا تأکید کردند.

ورایتی دیروز در این مورد نوشت: «با اینکه تا بزرگاری نودوسومین دوره اسکار که حوالی فوریه برگزار می‌شود، ماه‌ها باقی مانده، اما آکادمی اسکار به احتمال تعویق بزرگ‌ترین شب سینمای جهان فکر می‌کند». براساس این گزارش، منابع داخلی آکادمی اسکار که خواسته‌اند ناشناس بمانند، به وراثتی گفته‌اند که در حال حاضر برگزار می‌شود اسکار هنوز قطعی نیست، با اینکه برنامه اسکار ۲۰۲۱ برای ۲۸ فوریه (۱۰ اسفند) برنامه‌ریزی شده است.

البته درباره جزئیات این تصمیم از جمله تاریخ‌های احتمالی جدید برای برگزاری، هنوز چیزی مطرح نشده است. بیشتر دیوید رابین رئیس آکادمی گفته بود که «زود است بگویم اسکار بر اثر شیوع کرونا چه تغییری نخواهد داشت. ما فقط می‌دانیم که می‌خواهیم از سینما تجلیل کنیم اما دقیقاً نمی‌دانیم مراسم امسال چه شکلی خواهد داشت». تأثیر تعطیلی سینماها بر جدول اکران شاید اصلی‌ترین دلیل تعویق اسکار باشد. در این مراسم فیلم‌هایی که در یک بازه زمانی مشخص اکران شده باشند، مورد داوری قرار می‌گیرند، اما امسال بخش زیادی از زمان قانونی اکران تعطیل بوده و فیلمی روی پرده نیامده است. گفتنی است که اسکار پیشتر قوانین نمایش فیلم را برای شرکت در این رقابت تغییر داده و فیلم‌های اکران آنلاین را نیز واجد شرایط داوری از سوی اعضای آکادمی دانسته بود. □

مرور خاطراتی از پرویز کلانتری، نقاش نوگرا در سالروز درگذشتش

ذوق نقاشی

«وامی که پرویز کلانتری برای تاریخی گرفت

«جم جمک برگ خزون» و تصاویر کتاب فراموش نشدنی «رنگین کمان» نوشته‌تئمین باغچه‌بان است.

عشایر ایران، موضوع تعداد زیادی از آثار نقاشی پرویز کلانتری بودند و برای به تصویر کشیدن طبیعت هم اهمیت ویژه‌ای قابل بود. وقتی از سوی موزه مردم‌شناسی تهران، از او خواسته شد تا دست‌بافته‌های عشایر را نقاشی کند، برای آشنایی بیشتر با عشایر ایران با محمد بهمن بیگی، نویسنده و پایه‌گذار آموزش و پرورش عشایری بایبل قشقایی، همراه شد و او همان زمان به نقش مهم «زن» عشایر در انتقال فرهنگ پی برد. معتقد بود که مرد کوچنده تنها به دنبال گله می‌رود اما زن کوچنده در تمام زندگی خود یافته، بافته و ثبت کرده است. او در یکی از نوشته‌هایش به این موضوع پرداخته بود: «زنان گهواره به دوش که از زردوز کوه می‌گذرند، گویی رود جریان مداومش در تاریخ می‌ماند و کوه نماد مشکلات است

و آنها در طول تاریخ طولانی زندگی کوچندگی از مشکلات تاریخ گذشته‌اند تا میراث فرهنگی خود را به نسل بعد منتقل کنند.»

تأثیر عمیق کلانتری در زندگی هنرمندان

آیدین آغداشلو هم چندی پیش درباره پرویز کلانتری به استعداد نوشتن در او اشاره کرده و گفته بود که همیشه ایده‌های خوبی برای نقاشی، طراحی و نوشتن داشت اما در این میان کم‌تر به تعداد نویسندگی او توجه شده است. نه تنها آدم‌های حرفه‌ای خودش بلکه هنرمندان رشته‌های دیگر هم از او خاطره دارند که یکی از آنها محمد سریر، رئیس شورای عالی خانه هنرمندان ایران است. او می‌گوید که آشنایی اش با پرویز کلانتری به دهه ۴۰ و زمان ضبط آلبومی توسط شاگردان هنرستان تئمین باغچه‌بان و همسرش دروین بازمی‌گردد. «کلانتری در زندگی من تأثیر عمیقی گذاشته است و هر وقت که حرف از نقاشی می‌شود، اولین نقاشی‌هایی که به خاطر می‌آید، نقاشی‌های اوست. راز آثار کویر پرویز کلانتری ذات بکری است که در این آثار نشان می‌داد و اینکه توانسته بود طبیعت مهربان را به تصویر بکشد.» از نظر ناصر فکوهی، جامعه‌شناس پرویز کلانتری هیچ وقت نیاز به هیچ نکوداشتی ندارد. او بعد از مرگ کلانتری در مراسم نکوداشتی که برای او ترتیب داده شده بود، گفت: «ثروت و قدرت در تلاش هستند که فرهنگیان و هنرمندان را در جبهه خودشان بی‌اورند و دلیل شان این است که بی‌آبرویی ثروت و قدرت را با هنر بپوشانند و اینجاست که می‌توان شهادت داد کلانتری تا آخر عمر در برابر هر دوی این وسوسه‌ها مقاومت کرد. او هنرش را در چهارچوبی اشرافی قرار نگرفت. همان‌گونه که خودش همیشه در دسترس بود، هنرش هم در دسترس بود و اجازه نداد از هنرش کوچک‌ترین سوءاستفاده‌ای شود. ما نیاز داریم از کلانتری تقدیر و تقلید کنیم؛ ما بمانند تقلید کار کسانی که چنین شرافتمندانه زندگی می‌کنند. مهم‌نبست این فرد هنرمند، نویسنده یا خانه‌دار است. الگوی پرویز کلانتری هم همین‌گونه بود و برای همین با مرگ او زندگی جدیدش آغاز می‌شود.» □

پرویز کلانتری از نظر برخی هنرمندان

حبیب آیت‌اللهی، نقاش و پژوهشگر تاریخ هنر: «کلانتری ۲۰ تابلو دارد که به سبک کوبیسم کار کرده است. برای آنها هم نمایشگاه برگزار کرد و همه تابلوهایش به فروش رفت. از پولی که از فروش این تابلوها به دست آورد، به اروپا رفت. او قبل از اینکه به اروپا برود، از شیوه نقاشی غیرایرانی بهره می‌برد که بیشتر تقلید بود. او به این دلیل به اروپا رفت، تا با هنر روز دنیا آشنا شود. او خواست با سفر به اروپا فرصتی به دست آورد و درباره هنر تحقیق کند و پس از برگشت به ایران آنچه در آنجا آموخته بود را با آنچه قبل از آن انجام می‌داد، مقایسه کرد تا بفهمد از این پس باید چه شیوه‌ای را پیش بگیرد. او در طی سال‌های کار هنری، کاری را بی‌دلیل انجام نمی‌داد. به نظر من اگر او به اروپا نرفته بود و بر نمی‌گشت، هرگز اتفاقی که در سبک و سیاق نقاشی اش رخ داد، را نمی‌دیدیم و مطمئناً دیگر به روستاها نمی‌رفت تا خانه‌های ساده و کاهگلی روستایی را نقاشی کند و از این طریق به شیوه‌ای جدید دست یابد.»

«**نیره خادمی:** زمانی که در بخش مدیریت و آموزش نقاشی کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان قلم و قلم‌مومی چرخاند، مجید درخشانی جوان ۲۰ ساله دانشگاهی بود که هم موسیقی می‌دانست و هم نقاشی. می‌خواست «تار یحیی» بخرد که قیمتش ۱۰ هزار تومان بود اما حقوقش کفاف خرید آن را نمی‌داد. پرویز کلانتری که ماجرا را فهمید، واسطت کرد تا برای خرید تار از دفتر کانون به او وام بدهند. مجید درخشانی درباره خاطرات گذشته از کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان در زمان حضور پرویز کلانتری در این مرکز به «شهروند» می‌گوید: «پرویز کلانتری، رئیس بخش نقاشی کانون و واقعا انسان بزرگی بود. من در یک دوره زمانی مربی نقاشی و در واقع کارمند او بودم. ما را با وسایل نقاشی به شهرهای مختلف می‌فرستاد بچه‌ها را در کتابخانه‌های شهرها جمع می‌کردیم و نقاشی می‌کشیدیم و با همان نقاشی‌ها در تهران نمایشگاه برگزار می‌کردیم. من حدود ۱۰ تا ۱۵ شهرستان را به این شکل سفر رفتم. شما نمی‌دانید وقتی با نقاشی‌ها برمی‌گشتم، آقای کلانتری چه ذوقی داشت. اشک من درمی‌آمد. نقاشی بچه‌های جنوب و شمال یا شهرهای دیگر را می‌چید، تفاوت رنگ‌های استفاده شده و علایق رنگی را بر اثر شرایط جغرافیایی تحلیل می‌کرد. سال ۵۵ من مربی کانون بودم، می‌خواستم ساز یحیی بخرم که قیمت آن ۱۰ هزار تومان بود. حقوقم به خرید آن نمی‌رسید. به آقای کلانتری گفتم که صحبت کند تا برای خرید تار به من وام بدهند. او در جلسه موضوع را مطرح کرد، بعد دیدم با خوشحالی چک را در دستش گرفته و همین‌طور که به بیرون می‌آید، می‌گوید درست شد؛ چک را به عنوان هدیه به شما داده‌اند تا تار را بخرید. البته آن تار یحیی هم دوسال و نیم بعد در دانشکده هنرهای زیبا در زیدیه شد. تار خاصی بود. در راهروهای دانشکده هنرهای زیبا تمرین می‌کردم، جواد معروفی در حال رفتن به کلاس می‌ایستاد و می‌گفت عجب صدایی، صدای پیانو دارد.»

سفر به جهان نقاشی

پرویز کلانتری گرافیسیت و نویسنده و از نقاشان مطرح نوگرای ایرانی و در واقع یکی از قدیمی‌ترین تصویرگران کتاب‌های کودکان در ایران بود که سی و یکم اردیبهشت سال ۹۵ برای همیشه از جهان نقاشی‌ها سفر کرد. او از سال ۴۷ در کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان فعال بود و در همان ابتدای ورود به کانون، برای گذراندن یک دوره آموزشی به ایالات متحده آمریکا فرستاده شد. همیشه هم می‌گفت که آن دوره تأثیر مهمی در زندگی هنری او بر جای گذاشته است. چندسال پیش هم در نشست نقد و بررسی فعالیت‌های کانون و مرور تاریخچه آن گفته بود: «کانون برای مرکزی عجیب و غریب بود که در آن مجموعه‌ای از هنرمندان و نویسندگان با گرایش‌ها و دیدگاه‌های مختلف در کنار هم فعالیت می‌کردند و بخش مهمی از زندگی من در کانون گذشت.» از مهم‌ترین آثار تصویرگری این هنرمند نقاش، تصاویر کتاب‌های «کدو قلقله زن»، «گل اومد بهار اومد»،

بهرام دبیری، هنرمند نقاش: «کلانتری آدم دوست‌داشتنی بود، او فردی مهربان بود، انسانی صاف و ساده که اهل گفت‌وگو و رفاقت است. او فردی خوش‌مشرب بود که معاشرت کردن با او لذت‌بخش بود و همیشه حرف‌های جالبی برای شنیدن داشت. همواره روحیه کودکانه که نشانه سلامت است و اغلب هنرمندان آن را دارند، در او می‌توان یافت. از نگاه من درخشان‌ترین دوره کاری پرویز کلانتری همان آثار کتاب‌های درسی و تصویرگری‌هایی بود که در آن کتاب‌ها چاپ شدند. به این دلیل که خود من در مدرسه و دورانی درس خواندم که آن کتاب‌ها منابع درسی من هم بوده‌اند. آنچه در آن آثار مهم است، این است که او به نوعی آغازگر این راه بوده و کتاب‌های درسی ابتدایی و دبیرستان را او تصویرگری کرد و شاید اولین کسی باشد که با این سبک و در این وسعت کار تصویرگری در ایران انجام داده است.» □